

Új város

XIX. évfolyam 2007. december

Globalizáció
és természet

Új város

Közéleti kiadvány -
ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom lapja
www.fokolare.hu

Kiadja: Új Város Alapítvány 1163
Budapest, Ágoston Péter u. 25.
Számlasszám:
11705008-20434836
Felelős kiadó: Tóth Ilona

Szerkesztőségi cím:
1163 Budapest, Kisterenye u. 54.
Telefon: 328-0785.
Fax: 403-5400.
E-mail: ujvaros@fokolare.hu
Adminisztráció: ujvarosiroda@fokolare.hu

Lapszerkesztők: Bartus Sándor,
Tóth Judit

Munkatársak: Arany Krisztina,
Bakacsi Viktória,
Fábián Zsuzsanna, Fábrí
Andzej, Fehérpataky Balázs,
Ferenzi Éva, id. Frivaldszky
János, Göbel Ágoston, Himmer
László, Hortoványi Emőke,
Horváth Viktória, Körmendy
Imre, Mészáros Endre, Reskovits
Ágnes, Rieih Zsuzsanna,
Romhányi László,
Smohai Ferenc, Sudár Balázs,
Szalainé Simkó Hilda, Tóth Pál,
Varga Krisztina, Vizsolyi László

Nyomdai előkészítés:

Arton 2004 Bt

Nyomtatás:

Kapitális Kft. Debrecen.

Felelős vezető: Kapusi József.

Terjeszti a Magyar Posta Zrt.

Hírlap üzletág

Előfizethető a Kiadónál

Éves előfizetési díj 2008-ra:
4400 Ft. Külföldre: 37 euro
Támogatói előfizetés: 8000 Ft.

Címlap: Jármy Noémi
Hátlap: Új Város

Az ige élete

- 5 Hazafelé a Kárász utcán**
„Nem látod, mégis létezik”

Az élet igéje

- 6 A törvény tökéletes teljesítése**

Nézőpont

- 8 Csak kapcsolatban**

Az egység lelkesége

- 9 Nem akadt közöttük szűkölködő**

- 10 Felnőtt kor és frissesség**

- 12 Éppen nekem találták ki**

- 13 A szeretet csodái**

Kultúra

- 14 Szent Erzsébet tegnapi és ma**

Az életből merítve

- 16 Téli**

- 17 Kislányunk: Roshini**

- 18 A Hattyú utcai kémények**

- 20 Mit érdemes és mit nem?**

- 21 Válaszunk a globalizációra**

Társadalom

- 22 Új szemmel a globalizációról (3)**

Megkérdeztük

- 24 A gyermekvárás időszaka**

- 25 Nyomjuk le a magas vérnyomást**

Hírmozaik

Utolsó oldal

A SZEREPEKRŐL

Egy legutóbbi cikkben Fogyasztás és egyenlőség címmel a férfi és a női szerepekről is olvashattunk. Elgondolkodtam: mi nők, akik sokszor álljuk meg helyünket az úgynevezett férfias munkakörökben (legyen szó jogról, számítástechnikáról vagy politikáról), tanfolyamokon tanuljuk meg érzelmeink és igényeink közölhetőségét és jelenlétünk pótolhatatlanságát a családban. A fogyasztási kényszer akarva-akaratlanul ráveszi a természetes egyszerűségben élő családokat az aránytalan költekezésre újabb és újabb hatalmi eszközeivel. Ehhez a kétkeresős szereposztás se elég önmagában: két jól megfizetett munkavállalóra van kitalálva a rendszer. Vagy az egyik fél vállalja a többszörös

terhelést. Az erőn és időn felüli munka felőrlí nemcsak azt, aki elvégzi, hanem a környezetét is. Igazán nem kell versengeni önmagunkkal és másokkal ahhoz, hogy egy paprikás krumplit vagy friss lángost tegyünk asztalra hétköznap. És hányszor kiderül, hogy a legújabb divathullámmal épp nem úszó fiatal mennyivel eredetibb, üdőbb, érdekesebb. Ha pedig tudjuk és merjük következetesen a csönödet választani, amihez szintén valamennyi pihentésre és időre van szükség, akkor békénk, elfogadásunk akaratlanul átragad túlhasználó embertársainkra. Nem ér ez többet egy időt és erőt megtakarító, ugyanezeket azonban inkább gátlástalanul elrabló találmánynál?

Aláírt levél

2008

Egy év az evangéliummal

KEDVES ELŐFIZETŐINK!

A decemberi számhoz egy 2008-as falinaptárt mellékelünk, mintegy kárpótlásul a kényszerűen összevont márciusi és áprilisi számért.
Békés és áldott Karácsonyt kívánunk!

Az Új Város szerkesztősége

TESTVÉRLAPJAINK: Olaszország: **Città Nuova** (CN). Amerikai Egyesült Államok: **Living City**. Argentína: **Ciudad nueva**. Ausztrália: **New City**. Belgium: **Nieuwe Stad**. Brazília: **Cidade Nova**. Bulgária: **Nov Svjat**. Cseh Köztársaság: **Novo mesto**. Dánia: **Ny Stad**. Franciaország: **Nouvelle Cité**. Fülöp-szigetek: **New City**. Hollandia: **Nieuwe Stad**. Horvátország: **Novi Svijet**. Japán: **Uno**. Kanada: **Nouvelle Cité**. Kenya: **New City-Nouvelle Cité**. Kína: **San Sing**. Kolumbia: **Ciudad Nueva**. Korea: **Cumul**. Lengyelország: **Nowe Miasto**. Libanon: **Cité Nouvelle**. Litvánia: **Naujasis Miestas**. Nagy-Britannia: **New City**. Németország: **Neue Stadt**. Pakisztán: **Hayat**. Portugália: **Cidade nova**. Románia: **Oraş Nou**. Spanyolország: **Ciudad Nueva**. Svédország: **Enad Värld**. Szlovákia: **Nové mesto**. Szlovénia: **Novi svet**. Uruguay: **Ciudad Nueva**. Venezuela: **Ciudad Nueva**.

Anaptári év végéhez közeledünk, mely számvetést is jelent: mit tettünk azért, hogy a család szépsége, melege, megőrző ereje folyamatos maradjon? Ha tudunk párbeszédben élni egymással és másokkal, akkor egészen biztosan nemcsak saját családuknak tudunk bátorítást, reményt adni, hanem sokaknak. Az őszinte dialógus fog segíteni, hogy a hétköznapi életben kitartsunk és az egymás iránti hűségben megmaradjunk akkor is, amikor válságos helyzetbe kerülünk.

A család életének fontos velejárója a szolgálat, és bár sokszor kér fáradságot, nagy odaadást, sőt áldozatot, mégis örömmel jár. De csak, ha nem kötjük feltételekhez, ha lassan megtanulunk elvárások nélkül adni a nap minden órájában, esetleg még ajándéknak is szánva. Legértékesebb dolgaink egyike, amit tartogathatunk és előállhatunk vele a kellő pillanatban, bárki legyen az, aki felé fordulunk.

„Merjünk család lenni” – ez volt a mottója egy családdal foglalkozó nemzetközi konferenciának. Elgondolkodtató, hiszen ha nem merjük vállalni a családi létformát, akkor aláássuk a jelent és a jövőt, ami komoly következményekkel jár. Ennek jelei máris határozottan mutatkoznak, mégsem szabad a hatása alá kerülnünk.

HUSZONNÉGY ÓRÁS SZOLGÁLAT

A szabadságról tanúskodott egy népes családcsoport az elmúlt hónapban, amikor XVI. Benedek pápánál voltak kihallgatáson, mert éppen negyven éve annak, hogy a Fokoláre Mozgalmon belül megszületett az Új Család Mozgalom.

Mind az öt kontinens képviseltette magát, és a bemutatkozás után a Szentatya rövid beszédet intézett a résztvevőkhöz. Többek között ezt mondta:

„Valójában csendes és mély módon kötelezitek el magatokat az evangelizálásra, mely a tanúságtételre irányul, arra, hogy csak a Szeretet-Isten ajándékából fakadó egység következtében képes a család a szeretet igazi fészkevé, az élet befogadásának színterévé, az erények iskolájává és a gyermekek számára a keresztény értékek közvetítőjévé válni.

Abban a rengeteg társadalmi, gazdasági, kulturális és vallási kihívásban, mellyel a mai kornak szembe kell néznie a világ minden részén, ti a remény jele vagytok. A keresztény családoknak bátorítást adtok, hogy a család az a megkülönböztetett tér legyen, ahol a mindennapok nehézségei közepette is arról a szépségről tesz tanúságot, hogy az élet középpontjába Jézus Krisztus kerül és követése, az evangéliumhoz való hűségben.”

Ezek a szavak lendülettel és örömmel töltötték el mindenkit, mert olyan megállapításokat és útmutatásokat tartalmaznak, melyek segítenek abban, hogy merjünk család lenni, merjünk radikálisan élni, merjünk hűségesek lenni egy életen át ahhoz, aki azt mondta, hogy „az én örömöm legyen bennetek is, és az örömtők teljes legyen.”

szerk.

NE ÚGY, MINT EGY BÜGÓCSIGA...

Tavalyi emlékek jutottak eszembe. Karácsony előtt és az azt követő napokban is többfelé vittünk csomagot férjemmel a karitászs nevében. Igen nagy végletek jellemezték ezt a kört. Karrier utáni mellözöttségben, hirtelen özvegyességben, szenvedélybetegségben, az épség hiányában és a szegénységben osztoztunk, bár csak egy látogatás erejéig.

Már a csomagok összeállításával és az együtt töltött idővel próbáltuk a karácsony üzenetét is vinni. „Ne úgy, mint egy bügócsiga”, mondja Chiara, ne érdekemet akarjunk szerezni! Ezért volt, amit el kellett hagynunk, hogy a valóban fontos találkozásokra szentelhessük az időt. Így tudtunk együtt örülni mindenkinek, ahol jártunk.

A legnehezebb az elfekvő kórház volt, ahova egyedül mentem. Életemben először... Amikor nem találták a beteg nevét a portán, már-már eljöttem megkönnyebbülve. Azért, kicsit bosszúsán felhívtam azt, aki odaküldött. Az idő telt, úgy látszott, most már tényleg eleget tettem a vállalásomnak. Mégis megtaláltam az asszonyt, igen rossz állapotban. Amit vittem neki a szomszédjai ették meg, nem leplezett örömmel. Dolgom hamar bevégezve el is jöhettem volna, mert a szavait nem értette senki. Mégis beszéltem hozzá, ő figyelt, el-elpityeredett. Egy képeslapot Máriáról a Gyermekekkel úgy sikerült hajtogatnom, hogy a szeme irányába kerüljön. „Köszönöm”, mondta ki egészen tisztán, amikor elbúcsúztam. Én pedig úgy öleltem meg ezt a testében-lelkében lehanyaglott embert, mintha a saját mamám lenne. Klárrika alig pár napot élt azután.

H. Emő

Ezúton szeretnék megköszönni mindazok támogatását, akik az elmúlt években segítettek a Fokoláre Mozgalom céljainak megvalósulását a személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlásával. 2007-ben a felajánlott összeg: 937.491 Ft volt. Az összeget különböző rendezvényeink kiadásainak fedezésére használtuk fel.

MENNYIRE KELL SEGÍTENI A SZEGÉNYEKET?

Milyen mértékig helyénvaló segíteni a szegényeket? Az utolsó fillérünket is oda kell adnunk, bízva a Gondviselésben: kipótolja személyes és családi szükségleteinket? Mint ahogy a fokolarinák tették a háború idején, akikről az októberi számban olvashattunk, akik miután odaadták az utolsó tojást is, amit otthon találtak, a Gondviselés válaszáként egy egész zacskó tojást kaptak? Vagy jobb az a megoldás, ha félreteszünk havonta a családdal egyetértésben egy bizonyos összeget, és ha azt kimerítettük, akkor fájó szívvel bár, de elutasítjuk a folyamatosan érkező és végtelen sok kérést?

egy házaspár

Nagyon is érthető a kérdésfelvetés, mely sokakban megfogalmazódhat. Ám a választ mindenkinek magának kell megtalálnia. Ha belemennék külön-külön minden egyes eset elemzésébe, soha nem érnék a végére. A közösségi gazdaság például, melyről gyakran szót ejtünk lapunk hasábjain, komoly fejlődést, érlelődést jelent a szegények iránti igazságosság terén. Ezzel együtt vannak el nem hanyagolható kötelességeink saját családjunkban is. Aztán léteznek szükséghelyzetek, ilyenekkel naponta találkozhatunk. Csak úgy válaszolhatunk ezekre, ha a Gondviselésben bízunk. Szent Márton példája is ezt bizonyítja, aki köpenyének felét egy szegénynek adta, hiszen az majd megfagyott a hidegben, és aztán nem sokkal később előbújt a nap a felhők mögül, és végig az úton olyan melegen sütött, hogy egyáltalán nem fázott Márton sem.

a szerk.

A TRAGÉDIA TANULSÁGA

Azért ragadtam tollat, mert talán többen is vannak olyanok, mint

én: szeretnék hinni a jóságban és a szeretetben, de körülöttem az élet egészen másról szól. Látom a féltelmeket, a szorongásokat, a lehetetlenül megnyomorodott embereket, az értelmetlen tragédiákat...

A júniusi számban olvastam egy cikket arról az ámokfutó egyetemistáról, aki Virginiában harminchárom társa életét oltotta ki...

B. I.

Sajnos októberben Clevelandben, novemberben pedig a finnországi Tuusulában megisméltődött az eset, jelezve, hogy bolygónk legkülönbözőbb helyein – a globalizációnak is köszönhetően – azonos problémák azonos intenzitással vetődnek fel. A megoldást egyénileg és közösségleg kell keresni.

Azon a blacksburgi műszaki egyetemen tanult évekkel ezelőtt Susan Kopp is, aki később életét Istennek szentelte a fokolárban. Tőle idézünk:

„A tragédia után növekedett hitem, és Isten szeretetét sokkal mélyebben és személyesebben kezdtem felfedezni az életemben. Elgondolkodtatott a sok ártatlan áldozat, akik közül többen hősiesség batorrágról tettek tanúságot az utolsó pillanatokban, és az az irgalom, ami Cso irányában tapasztalható volt. Megbizonyosodtam arról, hogy az egyetemen történt drámán keresztül Isten sokaknak ezt üzeni: mindabból, amivel rendelkezünk az életben, igazából a jelen pillanat számít... Most több száz kilométerre tanítok Blacksburgtól és amikor elnézem tanítványaimat, az jut eszembe, hogy az áldozatokkal ellentétben nekünk még van időnk. Van időnk arra, hogy szeressünk a jelen pillanatban, kapcsolatok építsünk, a többiekkel együtt megtegyük a magunk részét azért, hogy a világ családdá váljon, ahol mindenki szeretve érzi magát, és segítséget kap. Ez a legvalóságosabb, legfontosabb lecke, amit egymásnak megtaníthatunk.”

a szerk.

EVANGÉLIUM A MINDENNAPOKBAN

HAZAFELÉ A KÁRÁSZ UTCÁN

Minden hónap első napjának reggelén interneten elolvasom, majd kinyomtom az adott hónap igéjét. Így volt ez október elsején is. Egészen lázba hozott Chiara határozott, tüzes gondolatmenete. Mosolyogva mentem hazafelé Szeged belvárosában, a Kárász utcán, és így adtam tovább az örömhírt. A Dugonics téren a nevemet hallottam kiabálni. Nagy örömmre az egyik kórustársam volt, és azt kérdezte, mikor találkozunk a héten. Sikerült

kiválasztani a napot. Amikor megkérdezte, miről fogunk beszélgetni, örömmel álltam elő az élet igéjével, amit oda is adtam neki. Boldog voltam, hogy megtapasztaltam, van, amikor más kezd érdeklődni javaslataim iránt.

Az októberi ige gondolatai közül igyekeztem azt a mondatot is élni, hogy: „érdeklődünk a másik világa iránt.” Eszembe jutott egy ismerős, akivel már régen beszéltem, és tudtam, nehéz gondolatok foglalkoztatják. Elhatároztam, hogy felhívom, és legalább telefonon váltunk pár szót. Ekkor megcsörrent a telefon, és ő volt. Elmentünk teázni, és nagyot beszélgettünk. Egyszer csak azt mondta: vedd azért jó beszélgetni, mert élet van a szavaid mögött.

Hatással volt rám az a gondolat is, hogy „puszta megjelenésünk is az Evangéliumról szóljon”. Reggel így igyekeztem felöltözni. Érkezésem után az iskola kávézójába mentem, ahol az egyik tanár nő megjegyezte, milyen harmonikus a ruhám, s ezzel elkezdtünk beszélgetni.

Szélpál Márta

„NEM LÁTOD, MÉGIS LÉTEZIK”

Tanítónő vagyok, másodikosokkal foglalkozom. Egyik nap az udvaron arra lettem figyelmes, hogy az egyik kislány odamegy minden osztálytársához, és kérdegeti őket, hisznek-e Istenben. Szemmel láthatóan a „nem” válaszokat gyűjtötte. Egyszer csak elérkezett hozzám is, és nekem szegezte a kérdést: „Kati néni, te hiszel Istenben?” „Igen!” – válaszoltam. Pillanatnyi döbbséget követően azt mondta: „Hát nem erre a számítottam.”

Aztán elkezdtünk beszélgetni. Eszembe jutott, amikor Chiara a gyerekekkel beszélgetve a levegőt hozta fel példának, és ezt mondja: „Nem látod, mégis létezik.” Igyekeztem a szeretetre helyezni a hangsúlyt, arra, hogy kövessük azt a hangot, ami bennünk a jót súgja.

Molnár Katalin

.....
Amit továbbadunk egymásnak mindabból, amit az evangélium hatására megélünk, az továbbfejlődik és kiteljesedik bennünk; amit megtartunk magunknak, az viszont elhal.
.....

A TÖRVÉNY TÖKÉLETES TELJESÍTÉSE

„A törvény tökéletes teljesítése tehát a szeretet. (Róm 13,10)

Ezekkel a szavakkal záródik a Rómaiakhoz írt levél egyik hosszú szakasza, melyben Szent Pál a keresztény életről beszél, a testvéreink iránti szeretetből fakadó életről. A keresztény embernek éppen ezt

„A törvény tökéletes teljesítése tehát a szeretet. (Róm 13,10)

az új lelki áldozatot kell bemutatnia Istennek – a Szentlélek vezetésével és ösztönzésével.¹

A szakasz mondanivalóját összegezve az apostol megállapítja, hogy a felebarát iránti szeretetben teljesítjük tökéletesen, mindentől Isten akaratát, amit a Törvény – vagyis a parancsok – tartalmaznak. Legszebben, leghitelesebben úgy mutathatjuk ki szeretetünket Isten iránt, ha szeretjük testvéreinket.

De miben áll konkrétan ez a teljesség és tökéletesség? Az előző sorokból megtudjuk, az apostol leírja, hogyan nyilvánul meg ez a szeretet, és milyen hatása van.

Az igazi felebaráti szeretet elsősorban nem tesz rosszat.²

Ezért kivétel nélkül megartjuk Isten minden egyéb parancsolatát³, hiszen azok elsődleges célja, hogy elkerüljük mindazt a rosszat, amit saját magunk vagy testvéreink ellen el lehet követni.

Azon túl, hogy nem teszünk rosszat, igyekszünk a szeretettől sarkallva megtenni mindazt a jót, amire a felebarátnak szüksége van.⁴

Ez az ige értő, érzékeny szeretetre ösztönöz testvéreink szükségletei, várakozásai, törvényes jogai iránt. Olyan szeretetet kér tőlünk, ami tiszteletben tartja az emberi és

keresztény méltóságot, tiszta, megértő, képes osztozni, és nyitott mindenki iránt, ahogy Jézus tanítja.

Lehetetlen így szeretnünk, ha nem vagyunk készek hátat fordítani individualizmusunknak és önelégültségünknek. Ez az ige siet segítségünkre, hogy legyőzzük önző hajlamainkat, melyeket magunkban hordunk, mint legfőbb akadályt (a gőgöt, a fősévséget, a bujaságot, a történetet, a hiúságot, és így tovább).⁵

Hogyan éljük a karácsonyi igét?

Úgy, hogy szem előtt tartjuk azt, amire figyelmeztet: a felebarát iránti szeretet különböző árnyalatait.

Először is el fogjuk kerülni, hogy bármi módon rosszat tegyünk a másikkal. Mindig odafigyelünk majd, hogy teljesítsük Isten parancsait a hivatásunkban, szakmai tevékenységünkben és a környezetünkben. Ugyanis, ha keresztény módon akarunk szeretni, annak első feltétele, hogy sohasem kerüljünk ellentétbe Isten parancsaival.

Másodszor ügyelni fogunk a mozgatórugóra, a célra, minden parancsolatnak a lelkére. Láthatólag ugyanoda akar elvezetni mindegyik: a szeretetre, mely egyre inkább figyelmes, kifinomult, tiszteletteljes és konkrét a testvér iránt.

Egyidejűleg fejlesztenünk kell az önmagunktól való elszakadás lelkületét, önzésünk felülmúlását, melyek a keresztény szeretet egyenes következményei.

Így „tökéletesen” tesszük Isten akaratát, kinyilvánítjuk, hogy szeretjük, mégpedig úgy, ahogy Ő szeretné.⁶

A törvény tökéletes teljesítése tehát a szeretet.

Erről szól a következő történet, egy Munkaügyi Minisztériumban dolgozó jogász tapasztalata is: „A minap feljelentést adtam be egy cégtulajdonos ellen, mert a munkások bérét nem a hatályos jogszabályok szerint fizette ki.

1 Vö. Róm 12,1
2 Vö. Róm 13,10
3 Vö. Róm 13,9
4 Vö. Róm 12,6-8
5 Vö. Róm 12,9-21
6 Vö. Róm 12,2

Sivádr Balázs

Kétheti kitartó munka után a kezembem voltak a szabálysértés bizonyítékául szolgáló iratok. Kértem Jézustól az erőt, hogy hűséges tudjak maradni igéihez, melyek azt kérik, hogy az igazságban legyek, de az Ő szeretete eszközeként.

A cégtulajdonos azzal védekezett, hogy bizonyos törvényeket igazságtalannak talál. Megjegyeztem, hogy saját hibáinkat nem igazolhatjuk mások következtetésével. Az ezt követő beszélgetésből megértettem, hogy ő is ugyanazt az igazságosságot és egyenlőséget szeretné, mint én, de hagyta, hogy félrevezesse a környezete.

A végén ezt mondta: »Ön megálázhatott volna, nyomást gyakorolhatott volna rám, mégse tette. Ezért erkölcsi kötelességem, hogy újrakezdjek.« Halaszthatatlan munka várt rá, ezért nem volt idő, hogy felvegyük a szabálysértési jegyzőkönyvet. Erre elővett egy üres lapot és aláírta, annak jeleként, hogy azonnal kész a változásra.»

Chiara Lubich

Alapgondolatok

- A szeretet arra készítet, hogy megtegyük mindazt a jót, amire embertársainknak szüksége van.
- A szeretet képessé tesz, hogy továbbadjuk, és senkit ki ne zárjunk belőle.
- A szeretet segít, hogy ne magunkra tekintsünk, és önzésünket legyőzzük.

Összefüggések

A hónap igéje Pál apostolnak a római keresztényekhez írt leveléből való. Hogy ez a közösség mikor jött létre és ki alapította, nem ismeretes. Pál levelét 56 és 58 között írja. Régóta tervezte, hogy a Birodalom fővárosába utazzon, és az ottani keresztényeket meglátogassa. Levelében személyesen bemutatkozik, azért is, mert különböző híreket terjesztenek róla. Emiatt alaposan kifejti, miként értelmezi és hirdeti Jézus Krisztus üzenetét. Így a levél egyaránt összefoglalja az apostol igehirdetését és teológiáját.

Eközben minduntalan felvetődik a kérdés, hogy az új vallásban milyen szerep jut a törvénynek és a törvények betartásának. Mi a jelentősége a hívek életében és Istennel való kapcsolatában? Pál egészen világosan fogalmaz: Minden ember a bűn rabja. Senki sem tisztázhatja magát ez alól Isten előtt. Csak Jézus Krisztusban találhat menedéket. A megváltó kegyelemmel a hit ajándékozza meg az embert. Aki hisz, azt kiemeli a bűnből, és új életet ajándékozik neki. Mivel Isten Jézus Krisztusban újra kinyilatkoztatta önmagát, mindenki közösségben élhet vele: a keresztségben részesül Isten életében, ami a szeretet. Szabad lesz tehát a törvénytől, a büntől és a haláltól.

CSAK KAPCSOLATBAN

Vera Araujo

Ha figyelemmel követjük a nemzetközi eseményeket, a hírekből sok minden kiderül. Hosszú ideje már, hogy a politikában a Nyugat és az iszlám világ közötti kölcsönös megértést nem segítik a helyzetértékelések, vádaskodások és öngazolások, felszólítások a megfontolt viselkedésre és türelemre. Csakúgy, ahogy a tapasztalható keménység és szívósság sem, amivel az egyik vagy a másik oldal a saját érveit erőlteti.

Megpróbálom a helyzet elemzését egyetlen olyan kérdés köré csoportosítani, amit alapvetőnek tartok.

A bolgár *Cvetan Todorov* azt állítja *Amerika meghódítása*

című művében, hogy a XVI. század igazi nagy felfedezése nem egy új világrész, hanem „a másik ember” felfedezése volt. A rákövetkező századokban más körülményeknek köszönhetően is csak erősödött az egykori „döbbenet”. Az igazi kihívás korunkban: „hogyan fedezzem fel a másikat!” Miért kell felfedezni? Nem csak azért, hogy újabb és újabb távlatokat nyithassunk mind személyes, mind társadalmi szinten; nem csak azért, hogy békében élhessünk vagy üzletelhessünk egymással. Persze ezért is! Ám elsősorban azért, hogy *önmagunkat* fedezzük fel, az *önazonosságunkat*, hogy kik is vagyunk!

Az énünk, valamennyi ember énje mindig a másikkal kapcsolatban értelmezhető. Chiara Lubich könyve, *A szeretet művészete* kapcsán emlékeztet egy közismert újságíró: „Chiara bizonyítja, hogy az emberek nemcsak együtt élnek, hanem együtt is léteznek”. Joggal mondhatjuk, hogy nem léte-

zik senki önmagában, a másik nélkül, a többiek nélkül, pontosan azért, mert különbözik tőle. Még sarkosabban fogalmazva: „Ha a másikat... nem védik a maga eltérő voltában, nem ismerik el, nem látják meg, akkor nem is szeretik.”

Lényeges dolog következik ebből: nem lehet keresztül nézni a másikon, semmibe venni, lenézni, mert ha ez történik, akkor saját magamat veszem semmibe, nézem és alacsonyítom le.

Nagy kihívás tehát, hogy ne dőljünk be a látszatnak, tudjunk túllépni akár a történelem sebein is, és felfedezni önmagunkat a másiban, a másikkal, és a másikért. Mélyítsük el a találkozást a többiekkel, és fedezzük fel mindig, újra – s ez hihetetlenül gazdagít majd minket –, hogy „ajándék vagyok a másik számára, és a másik embert is ajándéknak teremtette Isten a számomra”.

Todorov másutt ezt írja: „Nincs egy előzőleg kialakult énem, mint valami öröklött tőke, amit eltékozolhatok szétosztva a többieknek, vagy elzárhatok gondosan az üzlet mögötti fiókba, hogy tetszésem szerint elkölthessem. Az énem csak a többiekkel fennálló kapcsolatában létezik, és ennek köszönhetően, ha erősödnek társadalmi kapcsolataim, megerősödöm én magam is.”

Fordította: Bartus Sándor

NEM AKADT KÖZÖTTÜK SZÜKÖLKÖDŐ

Az első keresztények életéről ezt olvassuk az Apostolok Cselekedeteiben: „A hívők sokaságának egy volt a szíve-lelke. Egyikük sem mondott semmit a saját tulajdonának, hanem mindenük közös volt... Nem is akadt köztük szűkölködő, mert azok, akiknek földjük vagy házuk volt, eladták, s az eladott javak árát elhozták, és az apostolok lába elé tették. Ebből aztán mindenkinek adtak, kinek-kinek szükségéhez mérten” (ApCsel 4,32-35).

E szentírási szakasz első tanulsága, hogy a szív és a lélek egysége a kölcsönös szeretetből születik. Ennek közvetlen következménye az *anyagi javak közössége*.

Ugyanez történt mozgalmunkban a felesleg összegyűjtésével előbb a fokolarinák között, majd egész közösségünkben. [...]

Az első jeruzsálemi hívek nagyon intenzíven élték a javak közösségét, annak ellenére, hogy senkire nem volt kötelező. Úgy látom, hogy a mozgalom tagjai is egyre jobban elsajátítják az első keresztények gondolkodásmódját és nagylelkűségét, és mind teljesebb közösség megvalósítása felé tartanak az anyagiakban, bár senki nem kötelezi őket sem.

Már a kezdet kezdetétől voltak, akik arra kaptak meghívást, hogy mindent közösbe tegyenek, míg mások a lehetőségeik szerint adtak. [...]

Hinnünk kell, hogy nem utópia visszatérni korszerű módon az első keresztények lelkületéhez. Ez nagyon lényeges, hogy megvalósíthassuk célkitűzésünket: „Legyenek mindnyájan egy.” (vö. Jn 17,21) [...]

A vagyonszövetségről szólva világosan kitűnik az Apostolok Cselekedeteinek szövegéből, hogy az első keresztények nem azért váltak meg javaiktól, mert a *szegénységet* akarták választani, vagyis, hogy személyes aszkézist folytassanak. Nem, a vagyonszövetség *célja az egység* volt. Úgy érezték, a szükséglete szerint kell adni mindenkinek, hogy ne szenvedjen hiányt senki. [...]

Az idézett szöveg alkalmas arra a következő megfigyelésre: az első keresztények vagyonszövetsége *rendezett keretek között folyt*. Először is mindent az apostolokhoz vittek, akik a maguk részéről gondoskodtak arról, hogy a javakat a szükségleteknek megfelelően osszák szét. [...]

Az első keresztények vagyonszövetsége révén megvalósult a mindenkire kiterjedő testvé-

riség és egyenlőség. Ezzel bebizonyították, ami az evangéliumban olvasható: „Ti ne hívassátok magatokat rabbinak, mert egy a ti mesteretek, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok.” (Mt 23,8). Pál apostol is egyértelműen felhív az egyenlőségre, melyet mindig közvetlen kapcsolatba hoz a vagyonszövetséggel: „Nem azért kell gyűjteni, hogy mások megszabaduljanak a szükségtől, ti meg bajba jussatok, hanem az egyenlőségért. Most az ő szűkségüket a ti bőségetek enyhíti, hogy majd az ő bőségük nektek szolgáljon szükségletekben segítségül, s így (a javak) kiegyenlítődjenek.” (2Kor 8,13-14)

Fordította: Tóth Judit

Chiara Lubich

La carità come Ideale,
Città Nuova,
Roma, 1971.

FELNŐTT KOR ÉS FRISSESSÉG

Chiara Lubich 40 évvel ezelőtt alapította meg az Új Család Mozgalmat, melyet úgy jellemeztek, hogy széles hatósugarú, apostoli és prófétai küldetése van. Az egész világon ünneplik az évfordulót, mely jó alkalom a visszatekintésre, és felveti a kérdést: hol tartunk ma?

Chiara alapító beszédében többek között ezt mondta a családok egy csoportjának: „Meg kell születnie mintegy a Fokoláre Mozgalom mellett a családokért élő mozgalomnak, hogy teljes mértékben gyümölcöztesse a házasság nagy szentségét a világban. Ez a nagy mozgalom a ti vállatokon nyugszik.” A továbbiakban hangsúlyozta, hogy „Mindenekelőtt saját családokban kell tapasztalatra szert tennetek, mely a többiek javára is szolgáló 'kísérlet' jelent. [...] Második lépésben a családoknak a tiszta lelkeséget kell átadnotok, ami hiteles kereszténység... csak a tiszta lelkeséget, és semmi, de semmi mást.”

Hogyan adhatjuk át a lelkeséget a családoknak? – merül fel a kérdés. Chiara válasza: „Egész napos találkozókkal csak családok számára, vagy a családoknak tartott máriapolikon. [...] Születnek majd más formák is, többek közt irodalmi és sajtótermékek, újságok, lapok a házasságban felmerülő összes probléma megválaszolására.”

Chiara néhány sajátos feladattal is megbízta a házassokat és az Új Család Mozgalmat: törődjenek a jegyespárokkal és az özvegyekkel, különösen pedig az árvákkal; oda forduljanak, ahol az elhagyott Jézus arcával találkozhatnak. Majd így folytatta: „Azt a Jézust látom előttetek, aki a világra tekint, a tömegekre, és megesik rajta a szíve. Vállatokra helyezem a világnak ezt a darabját, mely romjaiban hever, és leginkább hasonlít az elhagyott Jézusra... Neki kell rajtatok keresztül a tömegre tekintenie és cselekednie, kiobbannia ebben a születőben lévő hatalmas mozgalomban, mert a szánalom nem állhat meg az érzelmeknél, hanem olyan cselekedetekben nyilvánul meg, amelyeket magunkkal viszünk a Mennyországba.”

A beszéd részleteiből is kitűnik, milyen nagy ívű és egyetemes feladatot bízott Chiara az új családokra. Egy része már megvalósult, mégis bőven marad tennivaló és megérteni való. Ehhez kérjük a családok édesanyja, Mária segítségét, hegyeket elmozdító hittel, hogy tevékenységünkkel begyógyítsuk a család sebeit, és ezáltal helyreálljon eredeti szépsége, harmóniája, termékenysége, hatást gyakoroljon az őt körülvevő társadalomra.

Az új családok világszerte sokféle tevékenységet fejtenek ki a családi élet védelmében. Az alábbiakban bemutatunk néhányat ezek közül Magyarországról:

Mi, magyar új családok, akik megismertük Chiara gondolatait, igyekszünk azokat radikálisan tettekre váltani, és folyamatosan újrazekedni. Elsődleges célunk, hogy a család természetes közegében, rokonaink, barátaink és ismerőseink között a szeretet kölcsönössé váljon és az egység lelkesége hassa át kapcsolatainkat.

Általában havonta egyszer találkozunk csoportokban, ápoljuk a személyes kapcsola-

tokat: megosztjuk egymással tapasztalatainkat, örömeinket, nehézségeinket, igyekszünk egymást mindenben segíteni. Tapasztaltuk, hogy egy telefonhívás, vagy személyes beszélgetés mennyire jól építi a köztünk lévő egységet. Együttléteink során a kötetlen beszélgetés mellett elolvassuk az élet ígését vagy az egység lelkeségének egy alapvető gondolatát.

Alkalmanként képzéseket, tanfolyamokat tartunk, hogy képesek legyünk szembenézni az élet mindennapos kihívásaival.

Fontos küldetésként éljük meg, hogy családjaink közössége gyermekeinknek is biztos hálót jelentsen ebben a gyakran elbizonytalanító világban. Meggyőződéssel valljuk, hogy a közöttük is megszülető kölcsönös szeretet képes lesz megóvni őket a világ veszélyeitől egy új élet helyzetben is, például a serdülőkorban.

Közöttünk is voltak olyan családok, akik otthagyták otthonukat és elköltöztek, hogy ott is tanúságot tegyenek Isten szeretetéről, ahol még nem lehetett fokolárt megnyitni, vagy ahol születtől-félben volt a mozgalom.

A kölcsönös szeretetben élő család képes szolidáris lenni a környezetével és a tőle távol élőkkel is. Őt magyar család kapcsolódott be a nemzetközi távtámogatási projektbe.

Az egész társadalmat nem tudjuk megváltoztatni, de tehetünk azért, hogy igazságosabb, emberibb legyen, és benne a családok alanyként éljenek.

Új Család Titkárság

ÁLDÁS VAN RAJTA

Tizenöt évvel ezelőtt történt... Megismerkedésünk példátlan és mindent felkavaró volt. Feladva addigi kapcsolatainkat és elveinket, az első beszélgetésünket követő hétvégén összeköltöztünk. Már az esküvő napját is kítűztük – nagyon fiatalok és nagyon szerelmesek voltunk... Az első hibát itt követtük el, ezzel a viharos kezdéssel. Az idő múlásával a szeretet kiüresedett, és nem volt miből meríteni.

Évek teltek így. Közös életünk albértellett kezdődött, majd lett saját lakásunk, egy gyerek, másik lakás, szocpol kedvezmény előre, majd még egy gyerek, és házvásárlás, mindez hat év alatt. Mire „készen lettünk”, és ott ültünk a közös szerzeményben fiainkkal, arra jöttünk rá, hogy évek óta nem beszélgettünk másról, csak a gyerekekről, lakásról, építőanyagokkal kapcsolatos aktuális kérdésekről. Utólag már tudjuk, hogy az elmaradt esti-reggeli imák voltak az első intő jelek, de erről akkor még nem vettünk tudomást. Mindenki tette a dolgát a családban, ahogy ezt szüleinktől is láttuk. Egyértelmű következménye volt a nem egymásra-figyelésnek és a minimális kommunikációnak, valamint mindkettőnk konfliktus-kerülő viselkedésének, hogy a választ tartottuk egyetlen megoldásnak. Négy évig éltünk külön. Tele voltunk kérdésekkel, miértekkel, önváddal, sértettséggel, önteltséggel és mártíromsággal. Már mindenkit, embert és Istent is vádoltuk. Mindketten próbálkoztunk a könnyebbnek tűnő megoldással, azaz más partnernél keresni vigasztalást – hiába... Ugyanazok a problémák jöttek elő, csak hatványozottabban. Fájdalmasak voltak a kesze-kusza gyerekvándorlások hétvégeként, feszültséggel, frusztrációval, sebekkel.

Ott kezdtük újra közös életünket, ahol elszakadt a szál: közöttünk és Isten között. Sem a felismerés, sem a döntés nem volt ilyen egyszerű. Néhány igazi barát segített az utat egyengetni, ami végül visszavezetett egymáshoz bennünket. Újra fiatalok lettünk, udvaroltunk egymásnak és bepótoltuk a pótolhatatlannak hitt éveket, érzéseket. Ma szebb és igazabb a házasságunk, mint amilyenre valaha is vágytunk. És erre a szeretetre mindketten nagyon vigyázunk. Annak biztos tudatában, hogy áldás van rajta.

RMA

Ehrhardt Gyula

Ludvig József

Családi fotó

Sarola Loretta (2)

CN (3)

ÉPPEN NEKEM TALÁLTÁK KI

Különleges kaland fizikusként az egység lelkeségét élni. Nagy Márton idén kapta meg egyetemi diplomáját.

Gőbel Ágoston

Hogyan kezdődött „fizikai” pályafutásod?

Már kiskoromban nagyon érdekelt minden, ami technika vagy természettudomány. Édesapám villamosmérnök, emlékszem, milyen sokszor kérdezgettem tőle hat-hét évesen olyan dolgokat, amelyekre a válasz körülbelül ez volt: „Fiam, várj még tíz évet, akkor majd megtanulod, most ne kérdezz ilyeneket!” Lelkesedésem az idő előrehaladtával csak nőtt. Tanulmányi versenyekre jártam, és gimnáziumi osztálytársaim

már úgy tartottak számon, mint akihez bármilyen matematikával vagy fizikával kapcsolatos problémájukkal nyugodtan fordulhatnak. Az érettségi évében döntöttem el végleg, hogy fizikus, egész pontosan részecskefizikus szeretnék lenni. Aztán az egyetem öt éve – ami a fizika tanulását illeti – egy pillanat alatt elröppent.

Ez az út hogyan ért össze az egység lelkeségével?

A Fokoláre Mozgalmat kiskorom óta ismerem.

Egy idő után kérdésként fogalmazódott meg: szeretném-e a mozgalomhoz tartozó elkötelezett fiatalok, a genek között folytatni az életemet. Erre persze mindig azt válaszoltam reflexszerűen, hogy természetesen igen. Az viszont, hogy konkrétan ki is mondjam: életemben az első helyre Istent teszem, nem a fizikát, rendre elmaradt. Belém gyökerezett a ragaszkodás ahhoz, amit sajátomnak gondoltam: a tudományhoz, elkép-

zeléseimhez. Hosszú történet kezdődött. Nem számolhatok be semmiféle hirtelen megvilágosodásról, lassan jutottam el odáig, hogy ki tudjak mondani egy személyes igent Istennek.

Mi változott benned ennek a döntésnek köszönhetően?

Először is a hitem és a tudomány viszonyát mondanám. Az idők folyamán sok-sok írást, gondolatot, eszmeifuttatást olvastam „mindkét oldal” képviselőitől. Az egyik oldalon olyan híres tudósok álltak, akik a természettudományt felhasználva próbálták lerombolni a hitet olvasóikban. Természetes talán, hogy nem tudtam ezeket a nézeteket magamévá tenni. Isten ajándéka, a hit megmaradt bennem, pedig tudom, milyen sok veszély leselkedett, leselkedik rá. Ugyanakkor a másik oldalt sem éreztem közelinek magamhoz, azt az egyenes következtetést, hogy „látom a természet törvényeit, és a látott rendből már következik Isten léte, az én hitem”. Olvastam olyan írásokat is, ahol ezt már túlságosan leegyszerűsítették, ami nem tetszett. Ennek talán az az oka, hogy hitem gyermekkori eredetű, nem magamnak kellett megküzdenem érte. Mivel tehát semmivel sem tudtam igazán azonosulni, ha a hitről meg a fizikáról kérdeztek, csak esetlenül válaszoltam mindenféle

összevisszaságot, sosem olyan, amit igazán szerettem volna. Aztán egyre többször éreztem és érzem át most is, mennyire kedvelem azt, amit csinállok, mennyire jó, hogy a fizikában egyszerre találtam meg, ami érdekel, és amihez tehetségem is van. Ilyenkor hatalmas öröm tölt el. Érzem, hogy mindez Isten szeretete felém, személyes ajándék, mintha az egész világmindenséget, annak törvényeit és rejtélyeit nekem találta volna ki! Talán, ha nem sikerül kimondanom, hogy Őt teszem az első helyre az életemben, és semmi más, akkor sohasem fedezem fel ezeket a szépségeket.

Ez az ajándék hogyan nyílvánul meg mások felé?

Azt, hogy tudásom, lelkesedésem önmagában is ajándék lehet mások számára, nem olyan régen fedeztem fel. Amikor még évekkkel ezelőtt először éreztem, hogy „na, most már elég sokat tudok, megveregethetem a vállamat”, akkor mindenkinek folyton a fizikáról beszéltem, ha akarták, ha nem. Később rá kellett döbbernem, többnyire inkább nem akarták. Ekkoriban ötször is visszakérdeztem, tényleg érdeklie, tényleg szívesen hall-e ezekről a dolgokról. Új, és boldogító érzés rájönni arra, hogy néha *valóban* szeretnék hallani, ahogy mesélek erről-arról, és örülnek neki, ha lelkesen újságolom a fizika aktuális csodáit. Ebben megláthatom, tehetségem miként lehet mások felé szeretet – amit régebben nehezen tudtam elképzelni. Mostanában a fizikusságom már nem visszahúz, hanem egyre színesebbé teszi az életemet! ■

A SZERETET CSODÁI

A Trento közelében élő tizenöt éves fiú minden nap szembesül a fájdalommal, de ez, mint mondja, gazdagságot és értéket rejt.

Marco betegsége miatt csak nyolc éves korában tanult meg beszélni számítógép segítségével, akkor fogalmazta meg az első szavakat. A meglepetést édesanyja születésnapjára tartogatta: „Drága anyukám, nyolc év hallgatás után most először mondhatom el, hogy szívem telve van szeretettel irántad. Szakítsuk le együtt az élettől kapott édes és keserű gyümölcsöket.”

Iskolai dolgozatában ezt olvassuk: „Néha azt kérdezem, mit üzenek a többieknek léteimmel, túl azon, hogy különbözőm tőlük. Tudom, ha valaki rám tekint, nem lát más, mint erőltet testemet, félrenéző tekintetemet és segítségre szoruló kezeimet. Néha úgy beszélnek rólam jelenléteemben, mintha ott sem lennék, és nem gondolnak arra, mennyire fontos nekem minden elhangzott szó. Máskor meg fájdalmas tekintettel néznek, és nem látnak más, csak egy szegény teremtményt, akit megvert a sors.”

Állapota ellenére – számára ez a mindennapi valóság – Marco megpróbál hinni Isten végtelen szeretetében. Tanárának, aki tíz éves korában megkérdezte tőle, mit mondana osztálytársának, aki nem igazán hisz ebben a szeretetben, így válaszolt: „Nézzen jól körül, mert mindaz, amit Isten teremtett, szeretetének a gyümölcse irántunk. És figyelmeztetném, hogy szeressen mindenkit, így válaszoljon Istennek, aki soha nem lankad el a szeretetben. Ha újra megtalálja a helyét Isten lenyűgöző szeretet-tervében, akkor megtalálja az örömet is.”

Az igazgató szerint Marco valódi húzóerő az osztályban. Ha társai igazi értékkel fejezik be az iskolát, azt neki köszönhetik.

Vannak időszakok, amikor Marciónak komoly fájdalmai vannak. Egy alkalommal ezt írta édesanyjának: „El kell mondanom, hogy te is olyan anya

vagy, amilyen Mária volt. Bízál benne, az Ő segítségével minden lehetséges.” „Nagyon szép ez, de most aggodom miattad, mert nem vagy jól.” – válaszolta édesanyja. „Igaz, nem érzem jól magam – vallotta be –, de aggodásod nem segít rajtam, inkább légy vidám.”

Tavaly novemberben meglátogatta a gen 3-ak¹ központját Rómában. Azóta az egyik legdinamikusabb munkatárs, ötleteivel, javaslataival és leveleivel segíti társait a világban, akiket arra biztat, hogy „ajándékozzák oda szellemi képességeiket, szívüket, minden energiájukat, hogy megszenteljék a felebarátságban élő Jézust. Ez a legjobb módja, hogy Istennek adjuk magunkat, Őt szeressük az emberekben. Emlékezzünk rá, hogy mindannyiunk édesanyja gen 3 korú volt, amikor az angyal arra kérte, hogy ajándékozza magát teljesen Istennek, és az Ő kezébe tgye le életét.”

Marco vallja, hogy ugyanolyan gyerekek érzi magát, mint bárki; vannak nehéz pillanatai, de azután újrakezd: „Igyekszem jól tenni Isten akaratát, bár nem mindig sikerül. Jézus ad erőt, hogy mindazok segítségével, akikkel együtt haladunk a cél felé, véghezvigyük a szeretet csodáit.”

(Gen3, 7-8. szám, 2007.)
Fordította: Tóth Judit

Walter Köstner fotóalbumából

¹ A Fokoláre Mozgalomhoz tartozó fiatalok harmadik generációja, a 8-18 éves korosztály rövidítése

A születésének nyolcszázadik évfordulójára meghirdetett Szent Erzsébet-év lezárult, de az Árpád-házi királynő életének üzenete egyre időszerűbb az évek múlásával.

SZENT ERZSÉBET TEGNAP ÉS MA

Tanino Minuta

Erzsébet a maga korában

Amikor Erzsébet megszületett, csodálatos módon éppen kivirágzott és széles körben elterjedt a ferences lelkiség. Ferenc, a gazdag assisi kereskedő fia radikálisan megtérve az evangéliumi szegénységhez az egyházba és a történelembe azt a forradalmat hozta vissza, amit Jézus indított el.

A „kisebb testvérekkel” Németországba is eljutott a ferences felhívás a szegények iránti szeretet gyakorlására. Erzsébet és férje, Lajos befogadta őket az eisenachi várba. Erzsébet építtetett egy kápolnát a testvéreknek, Ferenc pedig hálája jeléül elküldte neki a köpenyét. Az Árpád-házi királynőnek, a thüringiai tartományi gróf feleségének ez lett egyik legnagyobb kincse. Kérésének eleget téve az egyik ferences testvér lett lelkivezetője, és segítségével egyre közelebb került Jézushoz.

Assisi szegénykéjének nyomdokaiban járva Erzsébet aszketikus életet élt. *Szegénység, engedelmisség és tisztaság*: alapvető összetevői Szent Ferenc életének, és követőinek. Erzsébet

is eszerint élt. Házasságában majd özvegyiségében hű maradt a tisztasághoz, és iskolapéldáját adta, hogyan kell felismerni minden felebarátban Krisztust. „Mert aki nem szereti testvérét, akit lát, nem szeretheti az Istent sem, akit nem lát.”¹

Erzsébet gondját viselte a szűkséget szenvedőknek, s ezzel úgy tűnik, mintha a zsoltáros kérdésére válaszolna: „De mi az ember, hogy megemlékezel róla, Istenem, és az ember fia, hogy gondot viselsz reá?”²

Erzsébet ma

XVI. Benedek pápa első enciklikája, a *Deus caritas est* (Az Isten szeretet) szavai világítanak rá hitelesen Erzsébet időszerűségére. Így kezdődik: „Az Isten szeretet, és aki megmarad a szeretetben, Istenben marad, és Isten őbenne marad». Szent János első levelének szavai a keresztény hit magvát – a keresztény istenképet és a belőle következő emberképet, valamint az ember útját – egyedül

álló világossággal mondják ki. Ugyanebben a versben János a keresztény létnek mintegy a mottóját is megadja: »Megismertük és hittünk a szeretetben, amellyel Isten van irántunk.«³

Erzsébet hisz Isten szeretetében, és ez a hit alakítja viselkedését: „*mi hittünk a szeretetben*”. A keresztény ember ezzel fejez-

heti ki életének alapvető döntését. A keresztény lét kezdetén nem egy etikai döntés vagy egy nagy eszme áll, hanem egy esemény: találkozás egy személlyel, aki életünknek új horizontot, s vele meghatározott irányt ad.¹⁴

Korunkat a felgyorsult globalizáció jellemzi, nagy lehetőségekkel és az újfajta

elszegényedés kockázatával. Éppen ezért olvassuk ki a jól meghatározott és pontos üzenetet Erzsébet életéből: mivel a szeretet evangéliumi eszméjét átültette a gyakorlatba, felszabadít az emberi előítéletek és megszokások korlátai alól. Az egyetemességet azzal éri el, hogy napról napra szereti mindazokat, akik rászorulnak a szeretetre.

„A szentekben láthatóvá válik: aki Istenhez megy, nem távolodik el az emberektől, hanem ekkor kerül igazán közel hozzánk.”⁵

Erzsébet és a szeretet profécijája

Erzsébet olyan örökséget hagyott ránk, ami az évek múlásával egyre időszerűbbé válik. Életével azt mondja, hogy csak úgy lehet változtatni az intézmények embertelen és elembertelenítő mechanizmusain, ha a szívünket szabályozó mechanizmusokon változtatunk. Egyszóval: csak az képes befolyással lenni a jelen és a jövő társadalmára, aki önmagán is tud uralkodni. Ez a látszólag egyszerű művelet nem más, mint a keresztény misztika: a „szeretni és szeretve lenni” misztériuma.

Karl Rahner, a huszadik század egyik nagy teológusa figyelmeztet: „A jövőben vagy misztikus lesz a keresztény, vagy nem lesznek keresztények.” Tudjuk ugyanakkor, hogy a keresztény misztika egésze a szeretetben található, a szeretetre való képességben: ahogy adjuk az

életünket a többiekért, mert a szeretet ösztönöz, nem pedig az önzés. Ebben a misztikában teljesen megelőlegezzük és saját létünkkel megmutatjuk az evangélium jövődőlését, mert ez a Szentháromság-Isten nyilvánkoztatása.

„Ha látod a szeretetet, látod a Szentháromságot” – írta Szent Ágoston. Ezt üzeni nekünk Erzsébet élete, aki minden emberben felismerte és szerette Krisztust, különösen a szegényben. Megtalálta ebben a szeretet-kapcsolatban a tökéletesség útját, és értésünkre adja: ha meg szeretnénk találni a módját, hogy a Szentháromság életét élhessük a földön, akkor legyünk mindig mi magunk a szeretet.

1231. november 19-én éjfél felé, életének utolsó pillanataiban Erzsébet így szólt: „A boldogságos Szűz Mária ebben az órában hozta világra és mutatta fel az ott levőknek a mi Urunkat. Éjfél van: beszéljünk Istenről és a gyermek Jézusról! Ebben az órában született az Úr Jézus; ebben az órában fektette édesanyja a jászolba; ebben az órában teremtett egy új csillagot, amelyet még nem látott senki. Ebben az órában váltotta meg az Üdvözítő a világot, és most vált meg engem is. Ebben az órában támasztja fel a halottakat és szabadítja ki a leláncolt lelkeket. Bízom benne, hogy az én lelkemet is kiszabadítja ebből a nyomorúságos világból.”

Végezetül ezt mondta: „Mária, segíts rajtam! Eljött a pillanat, amikor Isten menyegzőre hívja barátait. A vőlegény eljön menyasszonyáért... Csendet!... Csendet!”

Négy évvel később szentté avatták, hogy fény lehessen minél többeknek.

Fordította: Bartus Sándor

¹ Vö. 1Jn 4,20

² Zsolt 8,5

³ 1Jn 4,16

⁴ *Deus caritas est, Bevezetés, 1. pont.*

⁵ Uo. 42. pont.

TÉL

Van-e értelme a fájdalomnak? Az elutasítás vagy esetleg a belenyugvás az egyetlen válasz? Van ennél több is?

Az életben előfordul, hogy elérkezünk a hideg, havas évszakhoz, amikor úgy tűnik, minden elhalt. A csupasz, hófödte ágakat szemlélve nem gondolunk arra, hogy nemsokára kirügyeznek. A személyes vagy az egész családot érintő fájdalmat, betegséget sok esetben nem lehet elkerülni, ám ha szeretettel elfogadjuk, akkor termékenyvé válhat. Mintha maga a természet jutalmazná meg azt a valakit, aki szerette a fájdalmat, mert olyasmira kerül felszínre, amire nem is számított, s egyszerre minden értelmet nyer.

Renátának súlyos betegség árnyékolta be a jövőjét, mégis derűs tudott maradni. Sokan gondterhelten érkeznek meg hozzá, és örömteli szívvel távoznak. A legkeményebb miértekre is választ kapnak tőle, és képessé válnak arra, hogy a mindennapok normális életét szeretetben éljék mindazokkal, akik mellettük vannak. „Az elfogadott fájdalom kitágítja a szívedet – vallja – mélységeket és távlatokat nyit meg, ahonnan az élet ereje fel törhet.”

Annamária szülei állítják, hogy a boldogságot nem feltétlenül a pénz, az egészség jelenti, ők a szeretetben találták meg. Gyermeükük húsz éve nem tud járni, de sokaknak segít, hogy két lábon járjanak, ha mást nem is képes tenni, megoldásokat tud adni. „Ha mosolyog, akkor mi szülők miért veszítenénk el bátorságunkat?” Az elmúlt években további komplikációk léptek fel, az élet mégis túlsordul Annamáriából: „Megpróbálok nem bezárkózni magamba,

hanem minden fájdalomban azt a Jézust felismerni, aki a kereszten értem is szenvedett. Ez segít abban, hogy legyőzzem önmagam és befogadjam a másik embert. Amit adhatok, nem más, mint az életem tapasztalata. Biztos vagyok benne, hogy a fájdalomon keresztül az ember olyan öröme és szabadságra tesz szert, amely nem múlik el soha.”

Amikor *Edina* férje hirtelen fiatalon meghalt, szinte belebetegedett. Büntetésként élte meg és mindenkit gyűlölt. Aztán egyik barátnőjének a szeretete segített abban, hogy ne lásson mindent feketén, hanem értékelje két rendes lányát, munkáját és szép otthonát. Lassan felfedezte mások fájdalmát, tragikus körülményeit, és megkeményedett szíve kezdett megenyhülni. Abban az iskolában, ahol dolgozott, észrevette, hogy az egyik kislány mennyire szomorú, szinte felismerhetetlenül megváltozott. Néhány nap múlva megtudta, hogy azért ilyen, mert meghalt az anyukája. „Úgy öleltem magamhoz, mintha saját gyermekem lenne, és ekkor kicsit feloldódott. Minden nap odamentem hozzá és érdeklődtem, hogy van, evett-e, tudott-e tanulni? Lassan megnyílt, és mesélt a kilencven éves nagypapájáról, apukájáról, aki éppen munkanélküli és a testvéréről, akinek sokat kell dolgoznia. Nagy örömeimre be tudta fejezni tanulmányait és leérett-ségizett, talált munkát és egy rendes fiút. Aminek legjobban örülök, hogy kapcsolatban maradtunk.”

Szerk.: Tóth Judit

KISLÁNYUNK: ROSHINI

Az Új Család Mozgalom a hetvenes években indította el távtámogatási programját. Magyarországon is öt család csatlakozott a projekthez, köztük Lukács Péter és Lívia, egy fiatal veresegyházi házaspár. Kisfiukat Máténak hívják.

Lívia: Ahogy visszaemlékszem mindig is élt bennünk a vágy, hogy segítsünk másokon, felelősséget éreztünk mások sorsáért is. Ezt időnként bizonyos események jobban a felszínre hozták.

Évekkel ezelőtt hallottunk először az adás kultúrájáról, ami az evangélium szellemiségét tükrözi. Időről-időre felvetődött közöttünk, hogy mi hogyan valósíthatnánk ezt meg. Mindketten fontosnak tartottuk, hogy az alkalmi segítések mellett találjuk meg a rendszeres segítség formáját, és erre mindig legyen elkülönítve a havi költségvetésünkben egy fix összeg.

Tavaly a budapesti világtalálkozósról, az Egyetemes Testvériség Napjáról több cikk jelent meg az Új Városban. Kétségtelenül ezek is hatottak ránk. Rádöbentettek, hogy valójában a konkrét szeretet-tettek által valunk egymás testvéreivé.

Péter: Tavaly ősszel felkavart egy képsorozat, amit e-mailben kaptunk. Éhező, nincstelen, beteg afrikai gyermekeket együtt mutattak jól táplált, jól szituált, egészséges európai gyermekekkel. A kontraszt nagyon éles volt. Hátborzongató felismerés, hogy az az összeg,

amit az egyik társadalomban a gyerekek „flancolására” költenek, máshol gyermekéleteket menthet. Mindkettőnknek összeszorult a szíve. Aztán feltettük a kérdést: mit tudnánk tenni értük?

Lívia: Eszembe jutott egy korábbi Új Város cikk a távtámogatásról. Elővettem és közösen elolvastuk. Éreztük, hogy egy egész kontinens sorsának a megváltoztatására képtelenek vagyunk, de egészen reális dolog, hogy egy gyermek sorsát emberibbé tegyük. Másnap felhívtuk a cikkben megadott telefonszámot, és érdeklődtünk a részletek felől. Az elkövetkező napokban sokat beszélgettünk. Kiderült: mindketten nagyon vágyunk rá, hogy legyen egy távtámogatott gyermekünk, s ezzel egész konkrétan éljük az egyetemes testvériséget, de eddig kicsit féltünk belevágni. A végleges elhatározásban döntő szerepe volt az éppen akkor kezdődő Szent Erzsébet-évnek. Egyértelmű meghívás volt számunkra, hogy váljunk mi is az isteni gondviselés eszközévé, ahogy Erzsébet tette.

Péter: A gondviselés ajándéka lett számunkra *Roshini*, egy tízéves kislány, aki India egyik

legnépesebb és legszegényebb államában él napszámos idénymunkás édesanyjával és nővérével. Édesapja meghalt.

Az éves támogatási összeg 336 euró, melyből a manapari plébánia Roshini számára iskoláztatást, ételmezést, ruházatot és egészségügyi ellátást biztosít. Szinte hihetetlen, hogy kevesebb mint napi egy euróval a kislány teljes egzisztenciája megteremthető.

Roshini a Szent Filoména általános iskola hatodik osztályát kezdi, és tanítónő szeretne lenni. Az első generációhoz tartozik, aki iskoláztatásban részesül családjában. Kedvenc tantárgya a matematika. Kedvenc játéka az a fajta ugrálókötelezés, amikor ketten pörgetik a kötelet, és a harmadik ügyesen átugrálja.

Nagyon büszkék vagyunk Roshinire, és imádságainkban rendszeresen megemlékezünk róla. Ez talán furcsán hangzik, de teljesen a „magunkénak” érezzük. Ő a mi cseppünk a tengerben.

Szerk.: Tóth Judit

Lukács Péter fotóalbumából

A HATTYÚ UTCAI KÉMÉNYEK

Európa szívében van egy szép nagyváros. A Várhegyet benépesítő házak között kúszik fölfelé egy utca, a Hattyú utca. Sok-sok ház, és a tetőkön sok-sok kémény. Esténként, mikor kialszanak a fények az otthonokban, a kémények abbahagyják a füsteregetést, hogy találkozót tartsanak, és megbeszéljék, aznap mi történt náluk, a házban. És ha valaki, a kémények valóban tudnak minderről. Hiszen az emberek szívesen telepednek a tűzhely mellé; a táncoló lángnyelvek felidézik az emlékeket, s felszabadítják a képzeletet... és minél jobban ropog a tűz, annál izgalmasabbak az elbeszélések. Sorra veszik a szép emlékeket és a kevésbé szépeket, szomorú történeteket vagy éppen derűseket, a családi eseményeket, igaz történeteket és nagyon-nagyon sok szép mesét, amit gyerekkorukban hallottak.

Aznap éjszaka, amikor a kémények összejöttek, hiányzott közülük valaki: Ervin ott maradt a helyén, egyedül, gondolataiba merülve, szomorúan. Nagyon szomorúan. Mikor Jeromos odament hozzá, éppen sírdogált.

– Mi baj van? Rosszul érzed magad? – kérdezte tőle.

– Nem, csak nagyon bánatos vagyok. Az a helyzet, hogy a gazdám, Erzsi néni beteg, és nincs ereje tüzet rakni. Föl se kel az ágyból. Nagyon fázik. Egyedül van. Nem is eszik. Borzasztó! Senki se néz be hozzá, még a szomszédai se.

Közben odagültek a többiek.

– Valamit tennünk kell! – mondták.

– Jó, de mit? – kérdezték kórusban.

Amíg ezen gondolkodtak, töprengtek, vitatkoztak, lassan belepte őket a hó. Ám a kémények annyira belemerültek gondolataikba, hogy észre sem vették fejükön a fehér koronát.

– Mi van veletek? Megjöttem, hónapok óta nem láttuk egymást, és még csak nem is köszöntök! – szolt rájuk a hó. – Alig vártam már, hogy találkozzunk!

– Tudod kedves hó – magyarázkodott Jeromos – annyira szomorúak vagyunk...

És elmesélték, mi a helyzet Erzsi nénival.

– Ti csak ne aggódjatok miatta, majd én elintézem! –

mondta a hó kedvesen biztatva őket.

Másnap reggel amikor kinyíltak az ablakok, az emberek mind megőrültek a hónak. Valaki máris az utcán termett havat lapátolni, míg bent a lakásokban igyekeztek begyűjteni a kályhát.

– Nézzenek oda! Mindig elalszik! – Hiába próbálták újra és újra, a láng kihunyt. A kéményekben nem volt huzat, a füst lassan-lassan elárasztotta a helyiségeket, egyiket a másik után, úgyhogy az ablakokat, ajtókat ki kellett nyitni... És nem csak egy lakásban, hanem minden családnál az egész utcában. Sorra jöttek ki a házakból, és dideregve tárgyalták, mitévők legyenek ebben a furcsa helyzetben. Már évek óta nem beszéltek egymással. Aztán a kéményekről más témákra terelődött a szó. Egyszer csak ráeszméltek, hogy valaki hiányzik: Erzsi néni! Zárva az ajtaja, még az ablakát se nyitotta ki.

– Láttá-e valaki?

– Már több hónapja nem láttuk!

– Beteg lehet?

– Kopogjunk be hozzá!

Kopogtattak az ajtaján, jó sokáig. Végül egy cérnavékony, gyenge hang kiszólt: „Mindjárt nyitom!” Erzsi néni kínlódva elvánszorgott az ajtóig. Igen meglepődött a sok szomszéd láttán. Ő maga sápadt és szomorú volt. Remegett a hidegtől.

– Mi történik itt? – kérdezte. Egyszerre mind mesélni kezdtek. Mivel mindenkinél ugyanaz történt, teljesen egyformán, mintegy kórusban szó szerint ugyanazt mondták, amikor megszólaltak.

– Mit tehetek értetek? – kérdezte Erzsi néni.

– Értünk? Inkább nekünk kell tenni valamit érted!

Erzsi néni meglepődött és hálásan mosolygott.

Futás haza, mindenki: előszedni a tűzifát, pokrócot, kenyeret, csokit, tojást és mézet. Valaki még virágot is hozott. Annyira elfoglalta őket Erzsi néni megsegítése, hogy észre sem vették mikor tűnt el a füst a házakból. Így aztán a meleg kályha mellett körülvették Erzsi nénit, bocsánatot kértek tőle, meséltek és énekeltek: együtt ünnepeltek.

Majd hirtelen felfigyeltek valamire: – Miért lehet, hogy itt sikerült tüzet rakni, nálunk meg nem?

– Még hogy tűz! – kiáltott át valaki a szomszédból. – Tudnátok, milyen huzata van a kéménynek!

– Nálunk is! Gyertek, nézzétek, milyen szépen ég! – lelken-

deztek a többi szomszédok is. Öröm volt látni, ahogy minden lakásban szépen lobogott a láng.

Az történt ugyanis, hogy a hó teljesen befedte a kéményeket, és eltorlaszolta a füst útját. Ám amint észrevette, hogy visszatért a szeretet mindenki szívébe, gyorsan odahívta a szelet, hogy fújja csak el, a magasba fel. A szél örömeiben és meghattóságában forgatni kezdte a havat, és egy csodálatos fehér kéményt rajzolt vele az égből. Felröpítette minden háztetőre, azután elszállt vele, ki tudja merre... Talán távoli házakra, hogy elmesélje nekik a Hattyú utcai kémények boldogságát.

Tanino Minuta

Fordította: Bartus Sándor

*Illusztráció:
Magdalena Kuchtová*

MIT ÉRDEMES ÉS MIT NEM?

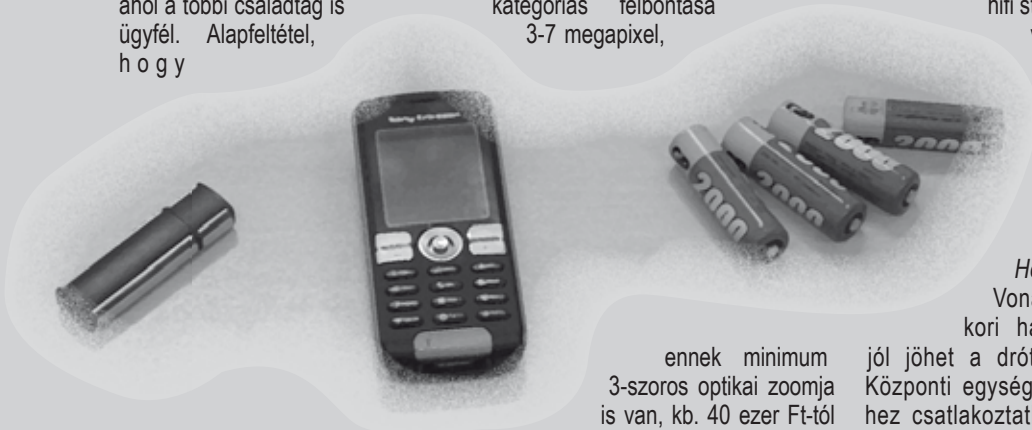
Gyakorlati segítséget szeretnénk nyújtani azoknak, akik elektronikai készüléket ajándékoznának karácsonyra, de kevésbé ismerik őket.

**Romhányi
László**

Csak szakboltban vagy nagy áruházakban vásároljunk ilyen termékeket. A hipermarketek olcsóbbak, de többnyire alig találunk eladót, aki segíthetne. Az élelmiszer diszkontokban vagy barkács szaküzletekben gond lehet a minőséggel. Célszerű közismert márkákat vásárolni, mert biztosabb a szervizelésük. Az ajándék blokkját tegyük el, így karácsony után szükség esetén kicserélhető. Kötelező tartozék a magyar kezelési útmutató és a garanciajegy, utóbbit le kell pecsételteni!

Mobiltelefon. Első készüléknek kártyát vegyünk, attól a szolgáltatótól, ahol a többi családtag is ügyfél. Alapfeltétel, hogy

színes kijelzője és fotókamerája legyen. Ilyet már 15 ezer Ft-tól kaphatunk. Gyerekeknek 10 év alatt nem ajánlott. Ha a meglévőnél jobbat szeretnénk ajándékozni, akkor figyeljük meg ismerősünk szokásait, mert ha csak telefonálásra használja, akkor az új készülék kicsi legyen, ha SMS írására, akkor legyen nagy kijelzője és esetleg teljes billentyűzete, ha szeret

fényképezni, akkor szükség van egy jobb minőségű kamerára (legalább 1 vagy 2 megapixel, ami a digitális képfeldolgozás terjedelmét jelenti) és nagy kijelzőre, melynek ára 50 ezer Ft-tól kezdődik.

Digitális fényképezőgép. Szintén hasznos ajándék, még filmes fényképezőgép mellé is, mert könnyű magunkkal vinni. Legyen LCD kijelzője, (ez a képernyő típusa), amin vissza lehet nézni az éppen elkészített képet, és cserélhető kártyája, a képek tárolásához. Első készüléknek 1-3 megapixel felbontású megfelel, 20 ezer Ft-tól vásárolható. A közep-kategóriás felbontása 3-7 megapixel,

ennek minimum 3-szoros optikai zoomja is van, kb. 40 ezer Ft-tól kapható.

Hordozható zenelejátszó. MP3 készüléket ajándékozunk a muzsikát kedvelőknek. Erre a zenét számítógépről lehet rátölteni. Első készüléknek „toll” formáját ajánlunk, fél vagy 1 gigabájt kapacitással (5-10 ezer Ft). Akinek már van ilyen és használja is, annak vehetünk nagyobbát, például 2 gigabájtosat (10-15 ezer Ft) vagy

képernyőset (ennek neve: MP4), ami 4-16 gigabájt (15-40 ezer Ft).

Akkumulátorok. Hasznos ajándék, mert az örökké kimerülő és eldobva környezetszennyező elemekkel szemben újratölthetők. Célszerű tölthetővel egybecsomagoltat választani, s annyi akkut is, amennyi az összes készülékhez szükséges. A pótalku márkanéve és a töltőhöz csomagolt akku típusa egyezzen! Továbbá a kicsi (AAA) min. 700 mAH, a nagy (AA) min. 1500 mAH kapacitású legyen.

Univerzális távirányító. A lakás összes TV, DVD lejátszó, VHS videomagnó, hifi stb. készülékét lehet vele működtetni. Méretében kicsit nagyobb, de programozható az eredeti távvezérlőkről (3-8 ezer Ft).

Hordozható telefon. Vonalas telefon gyakori használata esetén jól jöhet a drótnélküli készülék. Központi egysége a telefonkábelhez csatlakoztatható. Ki tudja jelezni a hívó telefonszámát (elő kell fizetni rá a telefonszolgáltatónál), és min. 10 hívószámot tud tárolni (4-8 ezer Ft).

Adni, ajándékozni öröm. A megajándékozottra legyünk figyelemmel: neki teljen öröme abban, amit kap! Egy kis értékű ajándék is okozhat nagy örömet, amíg egy drága készülék csak porosodhat a sarokban!

VÁLASZUNK A GLOBALIZÁCIÓRA

Valószínűleg nincs ma Magyarországon olyan ember, akire a globalizáció valamilyen mértékben ne hatott volna és ne hatna folyamatosan. Nagypapánk gépei, eszközei évtizedekig, sőt néha élethosszig szolgálták a tulajdonosát. Ma bármit is veszünk, szerencséseknak érezhetjük magunkat, ha a garancia lejártáig működik. Ilyenkor a globalizáció legmarkánsabb megjelenési formájával szembesülünk: vásárolj, és ha elromlik, dobd el, vegyél újat. Ez az üzleti filozófia mindenre kiterjed, termékre, árura, szolgáltatásra, és ami a legszomorúbb, az emberre is.

Pedig a piac által szabályozott üzleti világ-aglobalizáció zászlóshajója számos kedvező tulajdonsággal is dicsekedhet: nincs nála hatékonyabb, mert milliárdos tömegeket is kiszorgálni képes szervező erő, nincs nála jobb reklám és marketing, meggyőző képesség. Jóvoltából vált potenciálisan mindenki által használhatóvá az internet, ami az információhoz jutás egyik kikerülhetetlen eszköze.

Nem tagadható azonban mindaz a pusztítás, amit a globalizáció és az üzleti világ a haladás nevében produkál: tönkreteszi és elpusztít-

ja a természetet, teljesen hamis értékrendet és életmódot kényszerít rá az emberekre, a legfiatalabb generációnál támadva; szétveri az emberek közötti összetartó kapcsolatokat, atomizálja az egész társadalmat, családokat, barátságokat és néha még a hitet is...

A globalizáció és az üzleti világ nem a példa alapján működik, nem tiszteli a természetet, a résztvevőket nem a józan ész, hanem a folyamatos félelem mozgatja. Ezért minél rövidebb idő alatt, minél több zsákmányt akarnak el-ejteni, akár a teljes csorda kiirtása árán is. A tulajdonos és a menedzser fél, hogyha ő nem irtja ki a csordát, akkor mások gondolkodás nélkül megteszik. A munkavállaló fél, ha ő nem támogatja a tulajdonost és a menedzsert, akkor elveszíti az állását és a helyébe lépő megteszi, amit ő nem tett meg. És eközben mindenki, a szakadék felé száguldva, rémülten figyeli a világot, vajon melyik lépés után nincs tovább...

Olvasóink leveleiből adunk közre részleteket ezen az oldalon, szándékunk szerint rendszeresen.

Várjuk továbbra is az észrevételeket, saját gondolatokat, véleményeket!

Létezhet-e a globalizációnak bármilyen ellensúlya? Van-e kiút ebből az esztelen rohanásból? Mi lehet a Fokoláre Mozgalom szerepe és stratégiája ebben a cseppet sem reménykeltő helyzetben?

A globalizáció és az üzleti világ pontosan tudja, hogy létének legnagyobb ellensége a tudatos, szilárd elvi alapon álló emberekből álló, egymást segítő, szilárd kisközösségek milliányi hálózata. Egy ember, egy csoport, néhány közösség könnyű préda, azonban az egymást szorosan tartó, emelő és védő háló leküzdhetetlen akadály még egy jól szervezett, globális világnak is...

Chiara – üzleti megfogalmazással élve – zseniálisan ráérezett arra, hogy mi az elsődleges feladat: hálót szőni, hidat építeni. Párbeszédet kezdett azokkal, akik életmódját, hitét, világnézetét a globalizáció negatív oldala kedvezőtlenül befolyásolta, és akik ugyanúgy szenvednek a globalizáció és az üzlet negatív hatásaitól.

A globalizációtól, az üzleti élettől el kell tanulni mindazt, ami jó, ami használható, és a saját fegyverét használva kell védekezni. El kell tanulni az emberek hatékony és gyors megszólítását, meg kell tudni mutatni nekik a negatív oldalt, tudatosságot kell adni mindenkinek, hogy védettebbek legyenek a média hatásaitól...

A szakadék egyre gyorsabban közeledik, minden egyes ember, család, csoport, közösség ellentarthat, de csak együtt, a háló egymást tartó, védő és óvó részeként.

Illovszky Miklós

ÚJ SZEMMEL A GLOBALIZÁCIÓRÓL (3)

Vizsolyi László

Az űrből készített felvételeket szemlélve megértjük, hogy csodálatos bolygónk mennyire véges és törekeny; népessége századunkban elérheti a 9-10 milliárdot. Ahhoz, hogy az emberiség számára lakható maradjon a Föld, meg kell tudnunk őrizni ökológiai egyensúlyát.

AXVIII. század folyamán jelenik meg az a felfogás, mely a természetet aláveti az ember érdekének, és lefokozza uralmának a tárgyává. Kétségtelenül ennek a felfogásnak része volt abban, hogy az emberiség jobban megismerte és megértette a természetet, feltárta annak hallatlan gazdagságát és összetett mivoltát. Ez is sarkallta a korábban példa nélküli álló gazdasági fellendülést. A XXI. század elejére azonban világossá vált, hogy a rendezetlen fejlődésnek súlyos ára van.

Az ENSZ környezetvédelmi szakemberekből álló csoportja ez év november 17-én dokumentumot bocsátott ki, amelyben arra figyelmeztetnek, hogy a Föld éghajlata „drasztikus és visszafordíthatatlan” változást szenvedhet. Megállapítják, hogy a felmelegedés kilencven százalékban a kőolaj elégetéséből származó széndioxid következménye. Amennyiben

a gáz kibocsátás változatlan formában tovább folytatódik, a mennyiség minőségi változásba fordul át. Ötven év múlva a sarki jég teljesen, a gleccsereknek pedig jelentős része elolvad, az óceán szintje 28-43 centiméterrel megemelkedik, ami az emberiségre nézve katasztrofális következményekkel jár. Az ENSZ főtitkár, *Pan Gi Mun* szerint ugyanakkor az emberiség rendelkezik a klímaváltozás megállításához szükséges eszközökkel, ezért a kormányoktól konkrét intézkedések meghozatalát kérte.

Az EU a klímaváltozás megállításában vezető szerepet vállalt magára. A huszonegy tagállam kötelező erejű döntést hozott, mely szerint az unióban 2020-ig a megújuló energia arányát a jelenlegi hat százalékról húszra növelik. Továbbá tíz százalékra emelik a közlekedésben használt biobenzin részarányát, az energiatakarékosság jegyében pedig a jelenlegi fogyasztást húsz százalékkal fogják csökkenteni.

A tudósok hazánkban is felismerték, hogy a klímaváltozás megállítása mindannyiunk számára életbevágó kérdés. A

Magyar Tudományos Akadémia „Felkészülés a klímaváltozásra” albizottsága márciusi záró-konferenciája után az interneten vitafórumot indított (www.vahava.hu). A hozzászólásokból kiderül, mennyire szélsőséges végletek között mozog az emberek felelősségérzete. Egyre világosabbá válik azonban, hogy az emberiség egy hibás természetszemlélet zsákutcájába került.

XVI. *Benedek* pápa egyértelműen mutat rá a probléma gyökerére a 2007. évi béke világnapjára írt üzenetében: „A környezet rombolása, nem megfelelő vagy önző használata, a Föld erőforrásainak erőszakos megszerzése szakadást, konfliktusokat, háborúkat szül, mert embertelen fejlődési elgondolás következménye. A csak gazdasági-technikai szempontokra korlátozódó növekedés nem jelentene teljes emberi fejlődést.” Az elnyomott természet fellázad az ember ellen. Ennek láttán szólított fel *II. János Pál* már a századforduló előtt az „ökológiai megtérésre”.

A történelem során számos keresztény életében látjuk az

ember és a Teremtés kapcsolatát Isten terve szerint megvalósulni. Assisi Szent Ferenc tették meg 1979-ben a környezetvédelem védőszentjének. A Biblia szerint a Teremtés „jó”, az ember feladata pedig, hogy intézője, ne pedig önkényura legyen a Földnek, amit Isten azzal bízott rá, hogy tegye azt egyre lakhatóbbá. Szükségleteit a természettel és embertársaival harmóniában kell kielégítenie.

Chiara Lubich érett ökológiai lelkiismeretről beszél. Amikor azt mondja, hogy bár szükség van a teremtés védelmére és megőrzésére, mégsem arra kell elsősorban összpontosítani, abból a tapasztalatból indul ki, hogy a természet Isten szeretetének

a kifejeződése, Ő ajándékozta az embernek!

A globalizáció harcos ellenzői rendkívül érzékenyek az ember és a természet közötti harmónia felbomlására, a kirívó szociális igazságtalanságokra. Sokakat hatalmába kerít az elkeseredettség és elfogja a tehetetlenség érzése. Az Új Város olvasói bizonyára szertettek már arra a felismerésre, amit Chiara így fogalmazott meg: „A Földön minden mindennel szeretetkapcsolatban áll: minden mindennel. Szeretnek kell lennünk, hogy rátaláljunk a világot összekötő aranyzárla.” A természet és az emberek iránti szeretetben találjuk meg tehát azt a harmóniát, amelyben a világot nemcsak megőrizhetjük, de egyre szebbé tehetjük, és elvezethetjük Istenhez. Alapvető tehát a felismerés, hogy a természet elemei közötti kapcsolat ren-

dezölve a szeretet, mely a természet és az ember közötti megromlott viszony helyreállításának is a kulcsa.

A Földünkön kialakult krízishelyzet egyben az emberiség soha vissza nem térő nagy esélye: globális összefogásra sarkall, arra, hogy egymást segítsük a világránk bízott része érdekében és az eljövendő nemzedékek javára. ■

Néhány szempont „ökológiai megtérésünkhöz”:

Találjuk meg a természethez és az élethez kötő gyökereinket. Érzékeljük a helyzet rendkívüliségét; szembesüljünk az ismeretlennel szembeni félelmeinkkel.

Vegyünk tudomást a környezet problémáiról, a környezet, a környezetvédelem és a társadalom egymásba fonódó, kölcsönhatásban és fejlődésben lévő jelenségeiről, de ne engedjünk „a hisztéria-lovagoknak”, az egyoldalúság és leegyszerűsítés kísértésének.

A környezettel szemben egyénileg és közösségileg tanúsítsunk felelős magatartást. A mi felelősségünk, hogy mit termelünk, fogyasztunk, vásárolunk, adunk el, használunk, alakítunk át, dobunk el... Tudnunk kell megkérdőjelezni saját cselekedeteinket, döntéseket kell hoznunk, és a felelős vezetőket is ösztönöznünk kell, hogy ők is ugyanígy tegyenek.

A GYERMEKVÁRÁS IDŐSZAKA

A gyermek nagy és életre szóló ajándék, és a házastársak egymás iránti szeretetének legszebb megnyilvánulása. Nem mindegy tehát, hogyan éljük át a gyermekvárás boldog időszakát. Hiszen ekkor teljesedik ki leginkább a házastársak küldetése, mert szülővé válásuk során lesznek igazán Isten munkatársai.

Egy kisgyermek életét erősen meghatározhatják olyan tényezők, hogy szülei várták-e, akarták-e, akkor jött-e, amikor akarták, olyan nemű gyermekük született, mint amelyet vártak, emlékeztet-e az újszülött a szülőkre, leginkább az anyukájára, aki őt kilenc hónapon át testében hordozta és táplálta...

Mindez abból fakad, hogy a szülők gyakran nem aján-

déknak tekintik gyermeküket, hanem saját tulajdonuknak, és ha tulajdon, akkor olyan legyen, amelyet ők szeretnének. Fiú legyen, vagy lány, hasonlítson rájuk, és akkor jöjjön, amikor ők szeretnék. Ha mindez nem teljesül, akkor csalódnak. És ez a csalódottság kezdettől fogva megmérgezheti a szülő-gyermek kapcsolatot. Ám ha az életet ajándéknak ismerjük el, akkor úgy kell elfogadni a gyermeket, amilyen, s nem lehetünk „követelődzők”.

A hívő szülők arra tekintenek, aki küldi a gyermeket, Istenre, és azt a gyermeket fogadják el, akit Ő küld. A várakozás örömteli időszaka olyan, mint amikor egy értékes ajándékra várunk. Kíváncsiak vagyunk, vajon milyen lesz, amit kapni fogunk. Hinnünk kell, hogy Isten szeretete számunkra, mert Ő mindenkinél jobban tudja, hogy mire van szükségünk.

Nem is gondolnánk, milyen fontos megtanulni, hogyan kell az ajándékot helyesen, azaz előítélet nélkül, szeretettel fogadni. Ha nem okoz tiszta örömet, az arra utalhat, hogy az ajándékozó és ajándékozott között nincs meg az összhang, vagyis nem jól ismerik egymást. Ezen kétféle módon lehet javítani: először is törekedjünk arra, hogy előítélet nélkül tudjunk elfogadni *minden ajándékot*, amit másoktól kapunk, másodsor próbáljuk meg egymást minél jobban *megismerni* ahhoz, hogy ajándékunkkal igazi örömet szerezhessünk a másiknak. Ez ugyanúgy érvényes két ember viszonyára, mint az ember és Isten kapcsolatára.

Ha sikerül felemelkedni a földi elvárásokból a természetfelettibe, akkor valóban ajándékként érkezik a gyermek, aki gazdagítja a családot, rengeteg öröm forrása lesz, és ha Isten akarata szerint él, az emberiség nagy családját is gazdagabbá teszi létével és cselekedeteivel.

A lelki felkészülés mellett a szülőknél nagyon fontos feladatuk az is, hogy már a fogantatás előtt, de még inkább a gyermek fogantatásától, egészséges életmódot folytassanak, és nagyon szeressék egymást. Valójában ez a felelősségteljes gyermekvállalás legelső feltétele. Azt jelenti, hogy ők maguk helyesen élnek, vagyis megfelelően táplálkoznak, elég időt szánnak egymásra, pihenésre, mozgásra, részük van örömteli élményekben, nem aggódalmaskodnak, és így tovább. Vagyis mindent megtesznek a maguk részéről, hogy egészséges gyermekük szülessen.

Szalainé Simkó Hilda

gyermekünk világa

Jármay Noémi

NYOMJUK LE A MAGAS VÉRNYOMÁST!

Sokan nem ismerik fel a hipertóniát, mert kezdeti szakaszában általában nem okoz panaszokat. Tudományos körökben már meghúzták a vészharangot.

A magyar felnőtt társadalom mintegy fele szenved magas vérnyomásban, valóságos népbetegségről van tehát szó. Ezért a Magyar Hypertonia Társaság 2005-ben magasvérnyomás-betegség elleni programot indított „Éljen 140/90 alatt!” címmel.

A betegség általában minden előjel nélkül kezdődik; gyakran egy egyszerű kontrollvizsgálat derül ki. Ha nem kezelik, súlyos bajt okoz, infarktust, agyvérzést, veseelégtelenséget. Innen a félelmet keltő „csendes gyilkos” ragadványnév.

A magasvérnyomás-betegség kezdeti fázisára utal, ha a vérnyomás felső értéke 140-nél, az alsó pedig 90 higanymilliméternél magasabb. Súlyosabb a helyzet, ha a felső érték 160 és az alsó 100 feletti.

A gyógyszerek széles skálája áll rendelkezésre a normális értékek eléréséhez (a 120-139 maximum és 80-89 minimum higanymilliméterhez), mégis a betegek mintegy fele kezelte csak magát. Az „Éljen 140/90 alatt!” program első évének tapasztalataiból az is megállapítást nyert, hogy a kezelt hipertóniás betegek hatvan százaléknál nem sikerül elérni az optimális (140/90) vérnyomást Magyarországon.

Ez a tény, az átlagéletkor emelkedésével egyenes arányban növekvő betegek száma

Bartus Sándor

egészségünk

miatt rendkívüli helyzetet teremt hazánkban, de mindenütt az egész világon. A fent említett tünetek kezelésének elhanyagolása esetén a későbbi gyógyszeres terápia, a kórházi ápolás, az utókezelés és egyéb kiadások ára ugrásszerűen növekszik. Ez sarkallta a nemzeti és nemzetközi tudományos társulatokat, hogy meghúzzák a vészharangot.

Az orvosvilágban közismert *Lancet* angol orvosi folyóirat arra figyelmeztet, hogy 2025-re a világ összlakosságának egyharmada magas vérnyomásban fog szenvedni. Az elkövetkező húsz évben várható, hogy a fejlődésben lévő országokban különös mértékben meg fog emelkedni ezeknek a betegeknek a száma. Komoly felszólítás ez arra, hogy a térség egészségügyi felelősei és a világszervezetek jóval nagyobb figyelmet fordítsanak a magas vérnyomásra és a vele kapcsolatos szívbetegségekre, mégpedig haladéktalanul!

Nálunk több oka is van annak, hogy a betegség gyógyításában nem sikerül elérni az

optimumot. A betegek ugyanis az első alkalommal jelentkező magasabb vérnyomásértéket nem veszik komolyan, mivel ekkor még konkrét panaszt általában nem okoz. Az orvosoknak a megnövekedett adminisztrációs terhek mellett pedig nincs mindig elegendő idejük, hogy felvilágosítást adjanak, és részletesen ismertessék a kockázatokat. Gyakran csak a vérnyomás normális 140/90 higanymilliméter alá szorításával törődik mindkét fél.

Ajánlatos lenne azonban a megfelelő gyógyszerelés mellett életmódunkon is változtatni. Ehhez szükség lenne egy hatékony, átfogó kezelési tervre. Meg kell szabadulni a felesleges kilóktól, abba kell hagyni a dohányzást, és naponta legalább fél órát intenzíven gyalogolni. Ezekkel az életmódbeli változásokkal serdülőkorban meg lehet előzni, felnőttkorban pedig késleltetni lehet a betegséget, vagy ha már kialakult, a gyógyszeradagot lehet csökkenteni.

Ferentzi Éva

ANSAY/CN (2)

Nobel-díj az első és az utolsó óra munkásainak

Egy idő óta szokássá vált a Nobel-díjat *ex aequo* (megosztottnak) odaítélni, talán azért is, hogy felkeltsek a sajtó figyelmét. Pontosan így történt legutóbb, amikor közösen kapta meg a Nobel-békedíjat a hollywoodi film-

szárnak is beillő hírneves Al Gore és az ismeretlen indiai Pachauri, az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testületének elnöke (IPCC). Al Gore, mint ismeretes, az USA volt elnökhelyettese, újdonsült természetvédőnek számít. Pachauri ezzel szemben az első óra munkásai közé tartozó ökológus. Komoly, diszkrét szakember, távol áll tőle a média hangos világa. Olasz testvérpárunk, a Città Nuova néhány éve riportot készített vele. Szinte profétai volt, amit

akkor mondott, és amit ma mindenki, köztük Al Gore is hirdet. Jó lesz, ha az emberek alkalmazkodnak a bekövetkező klímaváltozáshoz addig is, amíg az egész világot érintő megfelelő ellenintézkedések meg nem születnek. Évtizedek is eltelhetnek a valóban eredményes döntések meghozataláig! Azt nyilatkozta még, hogy a környezetvédelemmel kapcsolatos kérdéseket az erkölcsnek és a vallásnak kell irányítania. Gratulálunk Pachauri úrnak!

A béke még várát Amagára

Láttuk őket tömegesen felvonulni Burma városainak utcáin. A Franciaország-méretű ország nevét a katonai junta változtatta Mianmarra.

Láttuk őket mezítlábasan, az erőszakmentességet hirdető több ezer éves filozófiájuknak megfelelő „fegyverzetben”. A Nobel-békedíjas Aung Szan Szú Kí írta, hogy minden olyan harcban fontossá válik a lelki dimenzió, ahol a mély belső meggyőződés és a szellemi elköteleződés küzd a fegyveres elnyomással szemben.

Láttuk, hogyan kockáztatják az életüket. Láttuk, ahogy most a szenvedők mellé és élére álltak a buddhista szerzetesek, akiket a rendszer ezerféleképpen megvásárolt magának az elmúlt években.

A hadsereg tüzet nyitott rájuk, nem tudni, hányan vesztették életüket. Elfoglalta a városokat, eltorlaszolta a kolostorok bejáratait, és a tiltakozásokban főszerepet játszó hat-hét kolostort

be is záratta. Úgy tűnik, ismét győzött a katonai diktatúra, és csak néhány részletkérdésben engedett, mint amilyen Aung Szan Szú Kí és az ENSZ küldött Gambari találkozása volt.

Valami azonban megváltozott. Remélni lehet, hogy a tiltakozás hosszú távon maradandó gyümölcsöt hoz, és Kína nagyhatalmi befolyása is jó irányt vesz! A dél-kelet ázsiai országok szervezetének, az ASEAN-nak

bizonyítania kell demokratikus hitelességét, és a Mianmarra nehezedő nyomást szomszédai sem nézhetik közömbösen.

A szabadság ideje gyorsan elérkezhet, de az is lehet, hogy hosszú időre lesz szükség. Az erőszakmentesség eszközeivel kétségkívül kevésbé látványos, nem azonnali, viszont a nép lelkületének és felfogásának jobban megfelelő szabadságot vívhatnak ki.

KERESZTREJTVÉNY

Beküldendő XXIII. János pápa mondása: „Ezer aggodás sem képes... függőleges 1. és vízszintes 37.”

Vízszintes: 1. Fennköltén 12. Muzulmán fejedelem 13. Ívpapír 14. Irodai kapocs 15. Megfelelő, felhasználható 17. Csendes sor! 18. FMR! 20. Német egy 21. Hiú keverve 22. Kastélya 23. Üres mag! 25. Összekevert székem! 26. Elégedetlenül dörög 29. Nem valódi 30. Kelő egyneműi! 31. Jód 32. Odatelepszik 34. Olivér becézve 35. Perzsa uralkodó 41. Divat betűi! 43. Cipész szerszám 44. Ital 46. Félig kaolin

Függőleges: 2. ... Vespucci, firenzei tengerész 3. Szarvas fajta 4. Erdélyi város 5. Kén 6. Kistermetű farizeus 7. Könnyed modorban beszélget 8. Igazoló okirat 9. Összefoglal 10. Végtelen basa! 11. Nitrogén 16. Osztrák népies zene 19. Szentek testi maradványa 24. Vizi emlősállat 27. Vágtat 28. Olasz tó 33. Űrge egyneműi 34. Árasztó 36. Üdvözlégység 38. Rétesöltelék 39. Időszak, korszak 40. A hét vezér egyike 42. Személyes névmás 45. Tonna

Előző havi keresztrejtvényünk megfejtése:
„Az együttműködés megszépíti a világot.”

